

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 02.10.1975, sp. zn. 4 Tz 83/75, ECLI:CZ:NS:1975:4.TZ.83.1975.1

Číslo: 23/1976

Právní věta: K otázce, kedy možno považovať predchádzajúce disciplinárne potrestanie za ten istý skutok za postačujúce a zastaviť preto trestné stíhanie pre trestný čin alebo prečin podľa § 172 odst. 2 písm. b) Tr. por.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 02.10.1975

Spisová značka: 4 Tz 83/75

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Zastavení trestního stíhání

Předpisy: 140/1961 Sb. § 3 odst. 4

§ 132 odst. 1 písm. b

§ 132 odst. 1 písm. c 141/1961 Sb. § 172 odst. 2 písm. b 150/1969 Sb. § 3 odst. 1 písm. b

§ 23 odst. 1

§ 31 odst. 1

§ 35 odst. 1

§ 35 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 23/1976 sb. rozh.

K otázce, kedy možno považovať predchádzajúce disciplinárne potrestanie za ten istý skutok za postačujúce a zastaviť preto trestné stíhanie pre trestný čin alebo prečin podľa § 172 odst. 2 písm. b) Tr. por.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 2. októbra 1975 sp. zn. [4 Tz 83/75.](#))

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, Najvyšší súd SSR zrušil uznesenie okresného prokurátora v Liptovskom Mikuláši z 11. februára 1975 sp. zn. Pv 1/75 a okresnému prokurátorovi v Liptovskom Mikuláši prikázal, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Uznesením vyhľadávacieho orgána VB v Demänovej z 28. decembra 1974 sp. zn. 9658) 1974 sa začalo trestné stíhanie proti G. Č. pre trestný čin podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že ako športový referent v zotavovni v Jasnej

1. v dňoch 2. a 10. novembra 1971 vybral od 22 rekreantov poplatok na zájazd do Vysokých Tatier v sume 1554 Kčs, ktorú si privlastnil, pričom však uvedená zotavovňa uhradila túto sumu dobropisom Slovakotouru v Jasnej, ktorý zájazd organizoval;

2. dňa 6. novembra 1974 vybral z pokladne uvedenej zotavovne sumu 955 Kčs na úhradu návštevy zahraničných rekreantov na výstave „Bavlna 75“ v Ružomberku, túto sumu si však ponechal pre seba a nevrátil ju zotavovni, keď sa rekreanti výstavy nezúčastnili.

Toto uznesenie bolo 28. decembra 1974 oznámené G. Č. podľa § 169 písm. a) Tr. por., ktorý priznal skutky tvoriace predmet obvinenia, pričom na svoju obhajobu uviedol, že sumu 1554 Kčs na výzvu vedúceho Zotavovne SNP Slovakotouru uhradil. Takisto na výzvu vedúceho vrátil do pokladnice Zotavovne SNP sumu 955 Kčs. Napokon poukázal na to, že za uvedené skutky bol vedúcim zotavovne disciplinárne postihnutý.

Po vykonaní vyhľadávania okresný prokurátor uznesením z 11. februára 1975 sp. zn. 1/75 trestní stíhanie obvineného zastavil so zreteľom na § 172 odst. 2 písm. b) Tr. por., pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že obvinený bol za obidva uvedené skutky už disciplinárne postihnutý vedúcim Zotavovne SNP v Jasnej, a to za prvý skutok odňatím prémie v sume 1232 Kčs a za druhý skutok krátením prémie o sumu 697 Kčs. Tento postih obvineného postačuje aj so zreteľom na to, že na pracovisku i bydlisku má dobrú povesť. Uznesenie okresného prokurátora sa stalo právoplatným 21. februára 1975.

Proti tomuto uzneseniu podal generálny prokurátor SSR v 6-mesačnej lehote uvedenej v § 272 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona. Domáhal sa ňou, aby Najvyšší súd SSR vyslovil, že napadnutým uznesením bol porušený zákon v ustanovení § 172 odst. 2 písm. b) Tr. por. v prospech obvineného, a žiadal, aby napadnuté uznesenie bolo zrušené a vec vrátená prokurátorovi na ďalšie konanie a rozhodnutie. Svoju sťažnosť odôvodnil generálny prokurátor SSR tým, že okresný prokurátor by pri správnom zhodnotení výsledkov dokazovania vykonaného orgánom vyhľadávania nevyhnutne prišiel k záveru, že obidva skutky, za ktoré bol obvinený stíhaný, treba kvalifikovať ako trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 Tr. zák., pričom prvý z nich vo forme sprenevery a druhý vo forme podvodu. Prvý skutok má celkom jasne všetky zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 132 odst. 1 písm. b) Tr. zák. Druhý skutok treba kvalifikovať ako trestný čin podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák., lebo vzhľadom na všetky okolnosti, najmä na špeciálnu recidívu páchatela, dosahuje stupeň spoločenskej nebezpečnosti trestného činu. Po náležitom zhodnotení konania obvineného podľa kritérií uvedených v ustanovení § 3 odst. 4 Tr. zák. disciplinárny postih obvineného za tieto dva trestné činy nemožno považovať za postačujúci.

Na podklade tejto sťažnosti pre porušenie zákona preskúmal Najvyšší súd SSR podľa § 267 odst. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že zákon bol porušený v ustanovení § 172 odst. 2 písm. b) Tr. por.

Podľa tohto zákonného ustanovenia orgány prípravného konaniu môžu trestné stíhanie zastaviť, ak o skutku obvineného bolo už rozhodnuté národným výborom alebo iným orgánom disciplinárne, kárne alebo cudzozemským súdom alebo úradom a toto rozhodnutie možno považovať za postačujúce.

Podľa výsledkov vyhľadávania prvý skutok z novembra 1971 vyčerpáva pojmové znaky trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. b) Tr. zák., lebo obvinený si privlastnil vec v hodnote prevyšujúcej 1500 Kčs z majetku v socialistickom vlastníctve, ktorá mu

bola zverená. Druhý skutok z novembra 1974, ktorý treba považovať za samostatný vo vzťahu k prvému skutku, vyčerpáva pojmové znaky prečinu proti majetku v socialistickom a v osobnom vlastníctve podľa § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/1969 Zb., lebo obvinený si privlastnil vec na škodu socialistického majetku v hodnote neprevyšujúcej sumu 1500 Kčs, ktorá mu takisto bola zverená.

Ide teda o samostatný trestný čin a samostatný prečin (a nie o jeden pokračujúci trestní čin), a to preto, že medzi skutkami je trojročný časový odstup a v dôsledku toho chýba aj subjektívna súvislosť medzi nimi. Vzťah uvedeného prečinu k predchádzajúcemu trestnému činu podľa Trestného zákona (§ 35 odst. 1, 2) nie je recidívou, ale opakovaním; ide o dvojčinný súbeh trestného činu s prečinom. O recidívu ide totiž len vtedy, ak medzi spáchaním dvoch skutkov bol páchatel' za prvý z nich právoplatne uznaný za vinného rozsudkom súdu za trestný čin alebo prečin. To sa v posudzovanom prípade nestalo.

Z týchto dôvodov, ako aj preto, že niet iných okolností, ktoré by výrazne zvyšovali stupeň nebezpečnosti činu obvineného pod bodom 2., nestotožňuje sa Najvyšší súd SSR s právnym názorom sťažovateľa, že uvedený skutok naplňuje znaky trestného činu podľa § 132 odst. 1 Tr. zák.

Niet pochybnosti o tom, že za uvedené dva skutky, z ktorých je jeden trestným činom a druhý prečinom, rozhodol vedúci Zotavovne SNP v Jasnej, teda iný orgán ako súd, v rámci disciplinárneho konania ako o disciplinárnom priestupku neprávom.

So zreteľom na § 172 odst. 2 písm. b) Tr. por. treba preto uvážiť, či uplatnené disciplinárne sankcie voči obvinenému možno považovať za postačujúce. Hľadiská, z ktorých možno považovať rozhodnutie orgánov uvedených v § 172 odst. 2 písm. b) Tr. por. za postačujúce, sú najmä stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť, pomery obvineného, možnosť jeho nápravy, ochrana spoločnosti, a to s prihliadnutím na ustanovenia § 23 odst. 1 Tr. zák. o účele trestu a § 31 odst. 1 Tr. zák. o výmere a druhu trestu.

Na základe obsahu trestných spisov došiel Najvyšší súd SSR k záveru, že predchádzajúce disciplinárne potrestania obvineného nepostačujú na ochranu spoločnosti a na dosiahnutie nápravy obvineného a tým ani na výchovné pôsobenie aj na ostatných členov spoločnosti.

Obvinený sa totiž zo ziskuchtivosti dopustil na úkor socialistického majetku trestného činu a prečinu, a to na úkor spoločenskej organizácie ROH, tj. j organizácie, ktorej bol pracovníkom a ktorú svojimi činmi poškodil aj morálne v očiach rekreantov, medzi ktorými boli aj zahraniční rekreanti. Okrem toho po spáchaní prvého činu v novembri 1971 a po uplatnení disciplinárnej sankcie za tento čin obvinený si nevezal náležité ponaučenie, ale v novembri 1974 zopakoval čin obdobne ako v roku 1971. Najmä opakovanie činu v novembri 1974 svedčí pre záver, že disciplinárne potrestanie za činy tvoriace predmet obvinenia nestačí na nápravu obvineného, aj keď má inak dobrú povest' vo svojom bydlisku a na pracovisku; je preto potrebné aby o jeho činoch rozhodoval súd.